

Υπολογισμός δυνάμεων και ροπών σε πηνία και πυκνωτές με τη χρήση της ενεργειακής μεθόδου

Διατήρηση ΗΜ ενέργειας σε κλειστό και περιορισμένο σύστημα με δυνατότητα χωρικών και γωνιακών μετατοπίσεων ($\{\xi_n\}, \{\vartheta_n\}$ αντίστοιχα) στα μέρη των κυκλωματικών του στοιχείων :

$$\frac{dW_{em}(V)}{dt} + \oint_{S(V)} \vec{N} \cdot \hat{n} dS = -P_{\mu\eta\chi} = -\sum_n F_n \frac{d\xi_n}{dt} - \sum_n T_n \frac{d\vartheta_n}{dt}$$

Ηλεκτροστατική

$$\begin{aligned} \oint_{S(V)} \vec{N} \cdot \hat{n} dS &= -\oint_{S(V)} (\nabla \phi_e \times \vec{H}) \cdot \hat{n} dS = \oint_{S(V)} \phi_e (\nabla \times \vec{H}) \cdot \hat{n} dS - \oint_{S(V)} \hat{n} \cdot \nabla \times (\phi_e \vec{H}) dS \\ &= \oint_{S(V)} \phi_e \vec{J}_u \cdot \hat{n} dS = \sum_n \phi_{e,n} I_{in,n} = -\sum_n \phi_{e,n} \frac{dQ_n}{dt} \end{aligned}$$

Άρα:

$$dW_e = -\sum_n F_n d\xi_n - \sum_n T_n d\vartheta_n + \sum_n \phi_{e,n} dQ_n$$

Μαγνητοστατική

$$\begin{aligned} \oint_{S(V)} \vec{N} \cdot \hat{n} dS &= \oint_{S(V)} (\vec{E} \times \vec{H}) \cdot \hat{n} dS \\ \nabla \times \vec{H} &= \vec{0} \text{ (εκτος ρευματοφορών κλαδών)} \Rightarrow \vec{H} = -\nabla \phi_M \\ \oint_{S(V)} \vec{N} \cdot \hat{n} dS &= \oint_{S(V)} (\nabla \phi_M \times \vec{E}) \cdot \hat{n} dS = -\oint_{S(V)} \phi_M (\nabla \times \vec{E}) \cdot \hat{n} dS + \oint_{S(V)} \hat{n} \cdot \nabla \times (\phi_M \vec{E}) dS \\ &= \oint_{S(V)} \phi_M \frac{\partial \vec{B}}{\partial t} \cdot \hat{n} dS \end{aligned}$$

Όμως:

$$\oint_{C(dS)} \vec{H} \cdot d\vec{l} = I_{in}(dS) = -\oint_{C(dS)} \nabla \phi_M \cdot d\vec{l} = \phi_{M0} - \phi_M(dS) \Rightarrow \phi_M(dS) = \phi_{M0} - I_{in}(dS)$$

Τελικά λοιπόν:

$$\oint_{S(V)} \vec{N} \cdot \hat{n} dS = \oint_{S(V)} \phi_M \frac{\partial \vec{B}}{\partial t} \cdot \hat{n} dS = -\oint_{S(V)} I_{in} \frac{\partial (d\psi_M)}{\partial t} = -\sum_n I_n^{in} \frac{d\psi_{Mn}}{dt}$$

οπότε:

$$dW_m = -\sum_n F_n d\xi_n - \sum_n T_n d\vartheta_n + \sum_n I_n^{in} d\psi_{Mn}$$

Αν λοιπόν:

$$W_e = W_e(\{\xi_n, \vartheta_n, Q_n\})$$

τότε για ένα ηλεκτρικό υποσύστημα πυκνωτών με απομονωμένους οπλισμούς (σταθερό φορτίο) υπό ηλεκτροστατική θεώρηση, έχουμε:

$$F_n = -\frac{\partial W_e(\{\xi_n, \vartheta_n, Q_n\})}{\partial \xi_n}, T_n = -\frac{\partial W_e(\{\xi_n, \vartheta_n, Q_n\})}{\partial \vartheta_n}, \phi_{e,n} = \frac{\partial W_e(\{\xi_n, \vartheta_n, Q_n\})}{\partial Q_n}$$

Για ένα ηλεκτρικό υποσύστημα πυκνωτών με οπλισμούς σε σταθερό δυναμικό, μπορούμε να ορίσουμε την ηλεκτρική συν-ενέργεια, αλλάζοντας την συναρτησιακή εξάρτηση:

$$W'_e = W'_e(\{\xi_n, \vartheta_n, \phi_{e,n}\}) \equiv \sum_n \phi_{e,n} Q_n - W_e$$

οπότε

$$F_n = \frac{\partial W'_e(\{\xi_n, \vartheta_n, \phi_{e,n}\})}{\partial \xi_n}, T_n = \frac{\partial W'_e(\{\xi_n, \vartheta_n, \phi_{e,n}\})}{\partial \vartheta_n}, Q_n = \frac{\partial W'_e(\{\xi_n, \vartheta_n, \phi_{e,n}\})}{\partial \phi_{e,n}}$$

Επίσης, για ένα μαγνητικό υποσύστημα πηνίων με σταθερές μαγνητικές ροές αν θέσουμε:

$$W_m = W_m(\{\xi_n, \vartheta_n, \psi_{Mn}\})$$

παίρνουμε:

$$F_n = -\frac{\partial W_m(\{\xi_n, \vartheta_n, \psi_{Mn}\})}{\partial \xi_n}, T_n = -\frac{\partial W_m(\{\xi_n, \vartheta_n, \psi_{Mn}\})}{\partial \vartheta_n}, I_n^{in} = \frac{\partial W_m(\{\xi_n, \vartheta_n, \psi_{Mn}\})}{\partial \psi_{Mn}}$$

ενώ για μαγνητικό υποσύστημα πηνίων με σταθερή τροφοδοσία μπορούμε, αλλάζοντας την συναρτησιακή εξάρτηση, να ορίσουμε τη συνάρτηση της μαγνητικής συν-ενέργειας:

$$W'_m(\{\xi_n, \vartheta_n, I_n^{in}\}) \equiv \sum_v I_n^{in} \psi_{Mn} - W_m$$

τότε:

$$F_n = \frac{\partial W'_m(\{\xi_n, \vartheta_n, I_n^{in}\})}{\partial \xi_n}, T_n = \frac{\partial W'_m(\{\xi_n, \vartheta_n, I_n^{in}\})}{\partial \vartheta_n}, \psi_{Mn} = \frac{\partial W'_m(\{\xi_n, \vartheta_n, I_n^{in}\})}{\partial I_n^{in}}$$

Για γραμμικά κυκλώματα φυσικά:

$$W'_e(\{\xi_n, \vartheta_n, \phi_{e,n}\}) = \frac{1}{2} \sum_i \sum_j \hat{C}_{ij}(\{\xi_n, \vartheta_n\}) \phi_{e,i} \phi_{e,j} = W_e$$

$$W'_m(\{\xi_n, \vartheta_n, I_{in,n}\}) = \frac{1}{2} \sum_i \sum_j L_{ij}(\{\xi_n, \vartheta_n\}) I_i^{in} I_j^{in} = W_m$$

δηλαδή υπάρχει ποσοτική και μόνο (όχι συναρτησιακή) ταύτιση μεταξύ των ενεργειών και των συν-ενεργειών.